

კვირის ასტროფიზიკური დაქვირვებანი მთა ყანიშვილი

შ. ჩხაიძე

მთა ყანობილზე 1936 წლის იანვარში დაიწყო მუშაობა II თანრიგის მეტეოროლოგიურმა სადგურმა. მთა ყანობილი კურორტ აბასთუმნის დასავლეთით არის ამართული აბასთუმნისა და კურცხანის ხეობებს შორის. ყანობილის სიმაღლე ზღვის დონედან დაახლოებით 1700 მეტრს აღწევს, ე. ი. ყანობილი 350—400 მეტრით აბასთუმანზე უფრო მაღლა მდებარეობს. ობსერვატორის ტერიტორია NW-დან SE-კენ მიმართულს, ფიქ-ნარით დაფარულ ვიწრო პლატოს წარმოადგენს. მეტეოროლოგიური სადგურის მოედანის ფართი 800 კვადრატულ მეტრს უდრის. მოედანს გარს აკრავს წიწვიანი ტყე. სამხრეთიდან და დასავლეთიდან პორიზონტი საქმაოდ გაშლილია. ფლიუგერის სიმაღლე 20 მეტრია.

მეტეოროლოგიური ხელსაწყოები წინასწარ შემოწებული იქნენ თბილისის გეოფიზიკურ ობსერვატორიაში.

მეტეოროლოგიურ სადგურს შ. ჩხაიძე განვიდს. ყოველდღიურ მეტეო-როლოგიურ დაკვირვებებს გ. ორაგველიძე აწარმოებს.

ქვემოდ მოგვყავს ცხრილების სახით 1936 და 1937 წლების განვილობა-ში მიღებული მეტეოროლოგიური მასალა.

აპრილი, 1938.

METEOROLOGIC OBSERVATIONS ON MOUNT KANOBI

SH. M. CHKHAIDSE

(Summary)

From January, 1936 regular meteorologic observations are being carried out on Mount Kanobili. The meteorologic station is situated at 1700 m above the sea level and occupies a territory of 800 square meters surrounded by a pine forest. The weather-vane is 20 m high. The instruments used were checked at the Geophysical Observatory, Tbilisi. The data obtained during 1936 and 1937 are listed in the tables appended.

April, 1938.

ლოგიკურის დოკუმენტი

160

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Hour	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
7 ^h	5	8	6	8	8	5	6	4	5	6	6	5
13 ^h	6	8	7	9	8	7	7	7	4	7	6	5
19 ^h	4	6	6	8	7	7	7	7	4	5	6	4

საქართველოს თერმოგეოგრაფიულ მნიშვნელი 1936

საათი Hour	Air temperature (thermographic records)												ლოგიკური Monthly means												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
I	5.8	6.8	6.2	6.3	6.5	6.6	6.7	5.8	5.3	3.9	-1.8	-1.1	-0.5	-0.4	-0.6	-1.7	-2.6	-3.3	-3.9	-4.2	-4.5	-4.8	-5.1	-5.4	-4.1
II	-3.7	-3.9	-4.1	-4.2	-4.3	-4.4	-4.5	-3.5	-2.9	-1.8	-0.6	0.3	0.6	0.9	0.3	0.1	-0.9	-1.6	-2.1	-2.5	-2.8	-3.1	-3.3	-3.5	-2.3
III	-1.8	-2.1	-2.4	-2.6	-2.7	-2.8	-2.6	-1.0	0.5	1.9	3.3	4.3	4.8	4.9	4.8	4.2	3.4	2.1	1.2	0.4	-0.2	0.6	1.0	1.5	0.6
IV	3.4	3.2	3.0	2.8	2.7	2.7	3.3	5.1	6.3	7.5	8.7	9.7	10.2	10.0	9.6	9.0	8.2	7.4	6.1	5.4	4.9	4.5	4.1	3.8	3.9
V	6.5	6.3	6.1	5.9	5.8	6.1	7.1	8.7	9.9	11.2	12.4	13.2	12.9	12.5	11.6	10.8	9.8	9.0	8.2	7.8	7.4	7.0	6.8	9.0	9.0
VI	9.5	9.1	8.8	8.7	8.6	9.1	10.3	11.9	13.0	14.6	15.6	16.4	16.6	15.6	14.8	14.3	13.3	12.6	11.7	11.1	10.6	10.2	9.9	12.2	12.2
VII	13.5	13.2	13.0	12.9	12.7	13.1	14.1	15.8	17.1	18.4	19.6	20.4	20.8	20.7	20.2	19.4	18.5	17.6	16.7	15.7	15.2	14.8	14.3	13.8	16.3
VIII	13.8	13.4	13.0	12.7	12.4	12.4	13.3	15.3	17.0	19.2	20.7	22.1	22.7	22.8	22.3	21.3	20.1	19.2	18.1	17.0	16.1	15.4	14.8	14.2	17.0
IX	7.8	7.6	7.5	7.4	7.1	7.0	6.9	7.4	9.0	10.5	12.4	16.3	14.5	14.9	14.7	14.2	13.4	12.5	11.5	10.5	9.7	9.1	8.7	8.0	10.3
X	5.6	5.4	5.1	5.0	4.9	4.9	4.7	4.7	5.8	7.2	8.9	10.3	11.2	12.0	12.0	11.4	10.3	9.3	8.2	7.5	7.0	6.6	6.2	5.8	5.6
XI	3.0	2.7	2.5	2.3	2.2	2.1	2.1	2.8	3.5	5.1	6.7	7.5	8.0	8.0	7.8	6.8	5.6	5.0	4.4	4.0	3.7	3.4	3.2	2.9	4.4
XII	-4.4	-4.0	-4.7	-4.9	-4.9	-5.0	-5.2	-4.5	-4.5	-2.4	-0.4	0.4	0.9	0.7	0.2	-0.7	1.4	-2.1	-2.6	-3.2	-3.5	-3.8	-4.1	-4.1	-2.8

ქართველის სიჩქარე m/sec Wind velocity in m/sec

1936

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
7 ^h	0.0	0.1	0.1	0.1	0.5	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1
13 ^h	0.2	0.5	1.3	1.2	0.8	1.1	0.8	1.1	0.8	0.8	0.5	1.0
19 ^h	—	—	0.1	0.9	0.3	0.2	0.3	0.3	0.2	—	—	—

სიცოლოე და ნალექები Humidity and precipitations

1936

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
7 ^h	2.3	2.9	3.2	3.1	6.7	8.0	10.6	9.3	6.5	5.6	4.8	2.7
13 ^h	78	87	83	85	84	87	81	84	7.2	6.6	5.5	3.0
19 ^h	2.6	3.1	3.2	5.7	7.5	8.6	12.0	9.7	6.1	6.5	6.9	6.0
	59	66	50	63	68	63	67	50	10.3	7.0	6.2	5.2
	2.5	3.0	3.3	5.4	7.2	8.6	11.5	10.3	7.5	8.1	8.2	7.2
	74	75	65	76	84	79	8	67	11.4	48	70	45
	62	17	106	132	149	114	48	70	117	1	66	45

ლოგიკურის დოკუმენტი

1937

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
7 ^h	7	9	7	7	7	7	5	5	3	6	5	6
13 ^h	8	7	7	7	9	8	5	4	2	6	5	6
19 ^h	7	6	6	8	9	8	5	5	2	5	4	6

აბასთუმნის ასტრონომიული მუზეუმი, ბიურო, № 3.

161

საქონის ტემპერატურა თერმოგრაფიულ მოწყვეტილებით 1937

162

საათი Hour	Air temperature (thermographic records)												თემპერატურის საშუალო Monthly means													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24		
I	-8.5	-8.6	-8.7	-8.8	-8.9	-9.0	-9.0	-9.0	-8.6	-8.4	-7.0	-5.4	-4.6	-4.2	-4.5	-4.6	-5.2	-6.0	-6.7	-7.0	-7.4	-7.6	-7.8	-8.0	-8.2	-7.2
II	-3.9	-4.0	-4.1	-4.2	-4.3	-4.3	-4.4	-4.4	-3.6	-2.5	-1.1	-0.1	0.9	1.3	1.4	1.2	0.6	-0.3	-1.2	-1.9	-2.3	-2.8	-3.1	-3.4	-3.7	-2.1
III	-0.4	-0.7	-0.8	-1.1	-1.3	-1.4	-1.3	-0.1	1.7	3.2	4.9	6.0	6.9	6.7	6.6	6.1	5.1	3.8	2.8	2.0	1.3	0.9	0.5	0.2	0.2	2.2
IV	3.2	3.0	2.8	2.6	2.5	2.4	3.0	4.4	5.9	7.6	8.9	9.8	10.8	10.5	9.9	9.3	8.4	7.3	6.2	5.4	4.7	4.3	4.0	3.7	3.7	5.9
V	6.7	6.4	6.2	6.0	5.9	6.2	7.4	9.0	10.2	11.7	12.8	13.5	13.0	13.2	12.9	12.1	11.5	10.8	9.8	8.9	8.2	7.7	7.3	7.0	9.4	9.4
VI	7.7	7.5	7.3	7.0	6.9	7.5	8.9	10.4	11.8	13.4	14.7	15.4	15.3	14.9	14.2	13.2	12.5	11.9	11.0	10.1	9.4	8.9	8.5	8.1	10.7	10.7
VII	14.3	14.2	14.0	13.7	13.6	14.0	15.2	16.6	18.2	20.1	21.5	22.4	23.2	23.0	22.2	21.0	20.0	18.9	17.9	16.8	16.0	15.6	15.3	14.8	17.6	17.6
VIII	13.5	13.2	13.0	12.8	12.7	12.8	13.6	14.6	16.2	18.5	20.1	21.4	22.2	21.8	20.2	18.8	18.2	17.5	16.8	15.8	15.1	14.5	13.9	13.7	16.3	16.3
IX	12.8	12.4	12.0	11.7	11.3	11.3	11.9	12.8	14.7	17.2	19.4	21.1	22.3	22.6	21.9	20.5	18.8	17.7	16.5	15.6	14.8	14.3	13.7	13.1	15.8	15.8
X	6.8	6.5	6.3	6.1	6.0	5.8	6.1	6.7	8.1	10.0	12.2	13.5	14.1	14.1	13.5	12.4	11.2	10.0	9.2	8.5	8.0	7.7	7.3	7.1	9.0	9.0
XI	2.5	2.3	2.2	2.0	2.0	1.9	1.9	2.2	3.4	5.2	7.7	8.8	9.4	9.8	9.9	7.6	6.1	5.1	4.5	4.0	3.5	3.3	3.0	2.7	4.6	4.6
XII	-0.2	-0.5	-0.7	-0.8	-0.9	-1.0	-1.2	-0.9	-0.4	1.1	3.1	3.9	4.3	4.6	4.0	2.9	1.9	1.3	0.9	0.6	0.4	0.2	-0.1	-0.3	0.7	0.7

ქართის სისქარე მეტრი Wind velocity in m/sec

1937

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
7 ^b	0.2	0.1	0.0	0.0	0.0	0.3	0.6	0.4	0.0	0.1	0.7	0.9
13 ^b	0.4	2.3	1.9	1.5	0.8	1.7	1.8	1.0	1.2	0.8	1.2	0.5
19 ^b	—	—	0.2	0.1	0.2	0.2	0.2	0.7	0.3	—	—	—

სისქარე და ნალექები Humidity & precipitations

1937

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
7 ^b	აბსოლუტური absolute	• • •	2.1	2.8	3.3	4.7	6.8	6.9	11.0	10.6	8.4	6.3	4.4
13 ^b	შეფარდებითი relative	• • •	88	82	79	81	88	80	84	89	80	87	85
19 ^b	აბსოლუტური absolute	• • •	2.4	2.9	3.7	5.0	7.4	7.5	11.7	12.1	8.9	6.8	5.0
R.	შეფარდებითი relative	• • •	70	57	53	56	68	59	56	62	46	58	57
	აბსოლუტური absolute	• • •	2.4	2.9	3.6	5.0	7.1	7.4	12.0	11.3	9.3	6.6	4.8
	შეფარდებითი relative	• • •	84	71	65	70	79	75	80	80	67	76	72
	ნალექები mm precipitations min . . .	64	23	27	75	104	127	49	138	127	35	32	24

დღების რაოდენობა სხვადასხვა მივალენტებით Number of days with different phenomena

1937

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
●	0	1	5	12	20	16	19	23	6	12	8	1
*	19	10	4	7	0	0	0	0	0	0	1	9
▲	0	0	0	0	0	1	3	0	0	0	0	0
○	0	0	0	5	8	3	5	7	0	2	0	0
□	0	0	1	2	0	0	0	0	0	5	16	0
≡	0	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0
R.	0	0	0	3	3	5	5	5	12	1	0	0

● წვევა rain

* ოჯავი snow

▲ სეზონი hail

○ ნამავი dew

■ როგორი ზარი

≡ ჰანელი fog

R. კლემენტი thunderstorm

მთა განობრივი და გვირებული და გვირებული მთა განობრივი მთა განობრივი

163